

ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ Γ' ΤΑΞΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο γλωσσάριο παρουσιάζονται οι ορισμοί λέξεων που αντιπροσωπεύουν έννοιες που απαντώνται στις ενότητες της Γ' τάξης. Οι ερμηνείες που δίνονται έχουν άμεση σχέση με τις ενότητες στις οποίες απαντώνται και σε καμία περίπτωση δεν είναι εξαντλητικές όλων των δυνατών ερμηνειών που πιθανόν να υπάρχουν για κάθε λέξη.

Η συλλογή αυτή έγινε με γνώμονα το αναλυτικό πρόγραμμα της Γεωγραφίας, τους πίνακες οργάνωσης περιεχομένου, τους δείκτες επιτυχίας και το περιεχόμενο των εννοιών που έχουν παραχθεί. Συνεπώς, το γλωσσάριο περιλαμβάνει και λέξεις των οποίων η σημασία μπορεί να είναι προφανής. Ως εκ τούτου, το γλωσσάριο είναι γραμμένο για χρήση ως βοήθημα για τον προγραμματισμό του/της εκπαιδευτικού και είναι δυνατόν να αναθεωρηθεί, μετά από εισηγήσεις, και να εμπλουτιστεί με εικόνες με απώτερο σκοπό να πάρει τη μορφή βοηθήματος και για τα παιδιά.

A

Αεροδρόμιο / Αερολιμένας: Οι τεχνικές και εμπορικές εγκαταστάσεις στην ξηρά που εξασφαλίζουν τις κατάλληλες συνθήκες για την προσγείωση, απογείωση, φύλαξη και εφοδιασμό αεροσκαφών καθώς και για την αεροπορική διακίνηση εμπορευμάτων και επιβατών.

Αεροφωτογραφία: Φωτογραφία της Γης που λαμβάνεται από πολύ ψηλά και την προβάλλει όπως αυτή φαίνεται από τον αέρα.

Αγροτική ζώνη: Έκταση Γης στην ύπαιθρο η οποία ορίζεται μόνο για αγροτική χρήση, δηλαδή για καλλιέργεια.

Αίθριος καιρός: Ο καιρός που χαρακτηρίζεται από λιακάδα, όταν δηλαδή ο ουρανός είναι ανέφελος ή όταν υπάρχουν ελάχιστα άσπρα **σύννεφα**.

Ακτή: Είναι η περιοχή όπου η ξηρά συναντά τη θάλασσα. Περιλαμβάνει όλη την περιοχή της ξηράς που «βρέχεται» από τη θάλασσα.

Ακτινωτός οικισμός: Ο οικισμός που αναπτύσσεται γύρω από ένα κέντρο (π.χ. πλατεία, εκκλησία) και του οποίου οι δρόμοι εκτείνονται σαν ακτίνες από το κέντρο αυτό.

Ακρωτήριο: Στενή λωρίδα ξηράς που εισχωρεί βαθιά στη θάλασσα.

Ακτογραμμή: Χρησιμοποιείται κυρίως στους χάρτες και είναι η γραμμή που σχηματίζεται εκεί που η ξηρά συναντά τη θάλασσα.

Ανατολή: Μία από τις τέσσερις βασικές κατευθύνσεις του **ορίζοντα**.

Άνεμος: Ατμοσφαιρικός αέρας που κινείται/πνέει προς ορισμένη κατεύθυνση.

Ανεμόμετρο: Το όργανο μέτρησης της ταχύτητας με την οποία πνέει ο άνεμος.

Απανεμιά: Το μετεωρολογικό φαινόμενο το οποίο παρατηρείται σε ένα τόπο όπου δεν πνέει άνεμος.

Αυτοκινητόδρομος: Δρόμος με πιο μεγάλο μήκος και πλάτος από τους υπόλοιπους δρόμους, συχνά με πολλές λωρίδες κυκλοφορίας και περιορισμένες διασταυρώσεις ώστε να είναι δυνατή η γρήγορη μετάβαση από ένα σημείο σε άλλο. Οι ελεύθερες πόλεις της Κύπρου συνδέονται οδικώς με αυτοκινητόδρομους.

B

Βιομηχανική ζώνη: Έκταση γης η οποία ορίζεται μόνο για την εγκατάσταση **εργοστασίων**.

Βιοτεχνία: Ο κλάδος της παραγωγής που ασχολείται με τη μετατροπή (μεταποίηση) πρώτων υλών σε προϊόντα, απασχολεί μικρό αριθμό εργατών και χρησιμοποιεί απλά μηχανικά μέσα.

Βιοτεχνική ζώνη: Έκταση Γης η οποία ορίζεται μόνο για την εγκατάσταση **βιοτεχνιών**.

Βορράς: Μία από τις τέσσερις βασικές κατευθύνσεις του **ορίζοντα**.

Βροχόμετρο: Το όργανο μέτρησης του ύψους της **βροχόπτωσης**.

Βροχόπτωση: Το φυσικό φαινόμενο της πτώσης νερού από τα **σύννεφα** με τη μορφή σταγόνων. Η βροχόπτωση μετρείται με το **βροχόμετρο** σε χιλιοστόμετρα και μπορεί να τύχει χαρακτηρισμού ως ψηλή ή χαμηλή ανάλογα με το ύψος της. Ο χαρακτηρισμός αυτός είναι σχετικός και διαφοροποιείται από τόπο σε τόπο.

Γ

Γεωμορφή: Ένα μικρό κομμάτι της γης όπως την έχει διαμορφώσει η φύση (φυσική γεωμορφή, π.χ. παραλία). Μια συλλογή από γεωμορφές και φυσικά χαρακτηριστικά που συνυπάρχουν σε μια περιοχή δημιουργούν ένα φυσικό τοπίο.

Γεωμορφολογική Περιφέρεια: Περιοχή στην οποία οι **γεωμορφές** παρουσιάζουν ομοιότητες μεταξύ τους.

Γραμμικός οικισμός: Ο οικισμός που αναπτύσσεται κατά μήκος ενός γραμμικού φαινομένου (π.χ. ποτάμι, ακτή, δρόμος).

Δ

Δήμος: Διοικητική περιφέρεια η οποία κατοικείται τουλάχιστον από πέντε χιλιάδες κατοίκους και διοικείται από τον Δήμαρχο και το Δημοτικό Συμβούλιο. Ο Δήμος, μαζί με την **Κοινότητα**, αποτελούν τον πρώτο βαθμό τοπικής αυτοδιοίκησης στην Κύπρο.

Διαδρομή: Η σειρά των τόπων από τους οποίους περνούμε, για να πάμε από μια θέση σε μια άλλη.

Διευκολύνσεις: Οι υπηρεσίες, οι εργασίες, τα μέσα ή οι μέθοδοι που κάνουν μια διαδικασία πιο εύκολη, ώστε να εξυπηρετούνται καλύτερα οι άνθρωποι.

Δρόμος: Λωρίδα του εδάφους ειδικά κατασκευασμένη για να χρησιμοποιείται από οχήματα.

Δύση: Μία από τις τέσσερις βασικές κατευθύνσεις του **ορίζοντα**.

Δυτικός άνεμος: Ο άνεμος που πνέει με διεύθυνση από τα δυτικά προς τα ανατολικά.

E

Έγκωμη (η αρχαία): Αρχαίος οικισμός στην κατεχόμενη περιοχή της επαρχίας Αμμοχώστου, ο οποίος άκμασε κατά την Εποχή του Χαλκού.

Έδαφος: (1) η επιφάνεια της Γης, (2) γεωγραφική έκταση.

Εκκαμίνευση χαλκού: Η διαδικασία κατά την οποία οι άνθρωποι ζεσταίνουν σε καμίνια πολύ ψηλής θερμοκρασίας τα θραύσματα του **μεταλλεύματος χαλκού**, με σκοπό να διαχωρίσουν τον **χαλκό** (καθαρό **μέταλλο**) από τα υπόλοιπα υλικά του ορυκτού πετρώματος (μετάλλευμα).

Εμπορική ζώνη: Έκταση Γης η οποία ορίζεται για την εγκατάσταση εμπορικών καταστημάτων, **εμπορικών κέντρων**, επιχειρήσεων και χώρων αναψυχής.

Εμπορικός δρόμος: Δρόμος στον οποίο υπάρχουν καταστήματα πώλησης προϊόντων καθώς και χώροι αναψυχής και τα οποία συνήθως βρίσκονται το ένα δίπλα στο άλλο.

Εμπορικό κέντρο: Πολύ μεγάλο κτήριο μέσα στο οποίο υπάρχουν πολλά εμπορικά καταστήματα και χώροι αναψυχής ή το τμήμα κατοικημένης περιοχής όπου συγκεντρώνονται η αγορά, τα καταστήματα ή οι επιχειρήσεις.

Εμπόριο: Η ροή (αγορά, πώληση ή ανταλλαγή) προϊόντων, συνήθως με σκοπό το κέρδος.

Εξόρυξη χαλκού: Η διαδικασία κατά την οποία οι άνθρωποι βγάζουν τον **χαλκό** από τη γη.

Επεξεργασία χαλκού: Η διαδικασία κατά την οποία οι άνθρωποι κατεργάζονται τον χαλκό (θραύση – εκκαμίνευση – χύτευση) για να φτιάξουν χάλκινα αντικείμενα.

Εργοστάσιο: Κτήριο ή συγκρότημα κτηρίων που είναι εφοδιασμένο με ειδικές εγκαταστάσεις και μηχανήματα απαραίτητα για τη μεταποίηση και παραγωγή αγαθών, σε βιομηχανικό επίπεδο.

Ευρήματα (αρχαιολογικά): Τα στοιχεία που βρίσκει κανείς μετά από αρχαιολογική αναζήτηση και έρευνα.

Z

Ζώνη Δημόσιας Χρήσης: Έκταση γης που ορίζεται για χρήση από το κράτος, με σκοπό την ανέγερση κτηρίων κρατικών υπηρεσιών (π.χ. νοσοκομεία, υπουργεία, γραφεία κυβερνητικών υπηρεσιών).

Ζώνη Προστασίας: Οργανωμένος τόπος καλλιέργειας, επίδειξης και απόλαυσης φυτών και άλλων στοιχείων της φύσης.

Ζώνη χρήσης γης: Έκταση γης, που ορίζεται για συγκεκριμένη χρήση και η οποία διακρίνεται από άλλες ζώνες, καθώς έχει παρατηρήσιμες διακριτές συνθήκες.

H

Ηλιοφάνεια: Το μετεωρολογικό φαινόμενο που παρατηρείται όταν ο ήλιος φαίνεται, όταν δηλαδή υπάρχει λιακάδα.

Θ

Θερμοκρασία: Τρόπος αριθμητικού προσδιορισμού της θερμότητας. Η ψηλή θερμοκρασία προκαλεί το αίσθημα της ζέστης και η χαμηλή το αίσθημα του κρύου.

Θερμόμετρο: Όργανο μέτρησης της θερμότητας.

Θόρυβος: Ο συνεχής ήχος χωρίς αρμονία που μπορεί να γίνει ενοχλητικός στο αυτί.

I

Ιπποδάμειος οικισμός: Τύπος σχεδιασμένου οικισμού, ο οποίος αναπτύσσεται με βάση συγκεκριμένες πολεοδομικές αρχές. Χαρακτηρίζεται κυρίως από παράλληλους και κάθετους δρόμους που δημιουργούν οικοδομικά τετράγωνα.

K

Καιρός: Κατάσταση που επικρατεί σε έναν ανοικτό χώρο σε μια στιγμή και προκαλεί αισθήματα κρύου, ζέστης ή άνεσης σε όσους βρίσκονται στον χώρο εκείνο.

Κλίμα: Η μέση κατάσταση της ατμόσφαιρας σε έναν τόπο και η συχνότητα και ένταση των αλλαγών της, που χαρακτηρίζεται από το σύνολο των καιρικών φαινομένων που επικρατούν στον τόπο αυτό κατά τη διάρκεια μιας μεγάλης χρονικής περιόδου.

Κατεχόμενη περιοχή: Περιοχή που ανήκει σε μια χώρα, αλλά κατέχεται παράνομα από άλλη χώρα, συνήθως με τη βία (π.χ. Η κατεχόμενη περιοχή της Κύπρου ανήκει στην Κυπριακή Δημοκρατία, αλλά κατέχεται παράνομα και με τη βία από την Τουρκία).

Κλίση του εδάφους: Η γωνία που σχηματίζει το έδαφος, όταν συγκριθεί με ένα οριζόντιο επίπεδο. Όταν το έδαφος έχει κλίση, τότε υπάρχει ανήφορος ή κατήφορος.

Κατευθύνσεις του ορίζοντα: Οι κατευθύνσεις του ορίζοντα είναι οκτώ. Οι τέσσερις κύριες κατευθύνσεις είναι ο Βορράς, ο Νότος, η Δύση και η Ανατολή. Οι άλλες τέσσερις

δευτερεύουσες κατευθύνσεις είναι τα Βορειοδυτικά, Νοτιοδυτικά, Βορειοανατολικά και Νοτιοανατολικά.

Κατεύθυνση: Η φορά της κίνησης που ακολουθεί οτιδήποτε κινείται.

Κατεύθυνση ανέμου: Η πορεία που ακολουθεί ο **άνεμος** όταν πνέει και η οποία καθορίζεται σύμφωνα με τις **κατευθύνσεις του ορίζοντα**.

Κλίμακα χάρτη: Η αναλογία της έκτασης που καταλαμβάνει ένας τόπος στον **χάρτη** προς την πραγματική του έκταση.

Κοινότητα: Οργανωμένο σύνολο ανθρώπων που κατοικούν σε συγκεκριμένη περιοχή. Η κοινότητα, μαζί με τον **δήμο**, αποτελούν την κατώτερη βαθμίδα διοικητικής διαίρεσης της Κύπρου, σε επίπεδο τοπικής αυτοδιοίκησης.

Κόλπος: Γεωμορφή που σχηματίζεται εκεί όπου η ακτή δημιουργεί κοιλότητα, στην οποία εισχωρεί η θάλασσα.

Κριτήριο: Βάση ή επίπεδο το οποίο χρησιμοποιείται για διάκριση ή/και αξιολόγηση.

Κτηνοτροφική ζώνη: Έκταση Γης στην ύπαιθρο η οποία ορίζεται μόνο για κτηνοτροφική χρήση, δηλαδή για εκτροφή ζώων.

Κύριος δρόμος: Δρόμος που είναι πιο πλατύς και χρησιμοποιείται από περισσότερα οχήματα και πιο συχνά από τους υπόλοιπους δρόμους (στα πολεοδομικά σχέδια ορίζεται ως δρόμος πρωταρχικής σημασίας).

Λ

Λιμάνι: Η φυσική ή τεχνητή διαμόρφωση θαλάσσιας ακτής, όχθης ποταμού ή λίμνης, όπου αγκυροβολούν τα πλοία για ασφάλη από τους **άνεμους** παραμονή, για φόρτωση ή εκφόρτωση εμπορευμάτων ή για επιβίβαση ή αποβίβαση επιβατών.

Μ

Μερικώς συννεφιασμένος καιρός: Το μετεωρολογικό φαινόμενο που παρατηρείται όταν στον ουρανό υπάρχουν αρκετά **σύννεφα** και ο ήλιος μπορεί να φαίνεται ή μπορεί να είναι κρυμμένος πίσω από τα σύννεφα.

Μεταλλείο: Το **ορυχείο** από το οποίο εξορύσσονται **μεταλλεύματα**.

Μετάλλευμα: Το **ορυκτό** πέτρωμα που περιέχει **μέταλλο**.

Μέταλλο: Καθαρό υλικό (χημικό στοιχείο) που βρίσκεται στη φύση και εξορύσσεται από το έδαφος με μορφή ορυκτού πετρώματος (μετάλλευμα).

Μεταφορά χαλκού: Η μετακίνηση του χαλκού από το ορυχείο (τόπος εξόρυξης) προς τον τόπο εκκαμίνευσης και στη συνέχεια προς τους οικισμούς κοντά στα λιμάνια.

Μεταφορές: Οι μετακινήσεις προσώπων ή πραγμάτων από έναν τόπο σε άλλο με τη χρήση συγκεκριμένων μέσων.

Μοτίβο οικισμού: Το σχήμα που δημιουργεί ένας **οικισμός** από τον τρόπο που συγκεντρώνονται τα σπίτια που τον αποτελούν (π.χ. γραμμικό, ακτινωτό κ.α.).

Μποφόρ: Κλίμακα με αριθμούς από το 0 (=άπνοια) μέχρι το 12 (=τυφώνας) με την οποία μετριέται η ένταση του **ανέμου**. Η μέτρηση βασίζεται στα φαινόμενα που παρατηρούνται στην ξηρά και στη θάλασσα, ως αποτελέσματα του ανέμου.

N

Ναυάγιο: Η ολοκληρωτική καταστροφή πλοίου το οποίο έχει βυθιστεί ή προσαράξει ή συντριβεί σε βράχους.

Νησί: Τμήμα ξηράς που «βρέχεται» από όλες τις πλευρές του από θάλασσα.

Νότος: Μία από τις τέσσερις βασικές κατευθύνσεις του **ορίζοντα**.

Ξ

Ξηρασία: Το μετεωρολογικό φαινόμενο το οποίο παρατηρείται όταν δεν βρέχει καθόλου.

Ξηρός άνεμος: Ο **άνεμος** που πνέει και δεν έχει αρκετούς υδρατμούς/αρκετή υγρασία ώστε να μεταφέρει **βροχή**.

O

Οδική σύνδεση: Η σύνδεση δύο τόπων μεταξύ τους με δρόμο.

Οδικό δίκτυο: Το σύνολο των **οδικών συνδέσεων** (δρόμων) μιας χώρας.

Οικία: Κτήριο στο οποίο κατοικεί κάποιος. Η κατοικία, το σπίτι.

Οικισμός: Κατοικημένη περιοχή, με μικρό ή μεγάλο αριθμό κατοίκων και οικοδομημάτων (π.χ. χωριό, πόλη, αρχαίος οικισμός).

Οικιστική ζώνη: Έκταση γης η οποία ορίζεται για χτίσιμο κατοικιών (μονοκατοικίες, πολυκατοικίες).

Ορεινή κοινότητα: **Οικισμός** που βρίσκεται πάνω σε βουνό.

Όρια δήμου/κοινότητας: Τα σημεία τα οποία ορίζουν την έκταση του εδάφους που καταλαμβάνει ένας δήμος ή μία κοινότητα.

Ορίζοντας: Είναι η κυκλική γραμμή που σχηματίζεται νοητά εκεί όπου ο ουρανός φαίνεται να «εφάπτεται» στη Γη.

Ορογραφικό φαινόμενο: Το φαινόμενο που παρατηρείται όταν οι άνεμοι που πνέουν σε μια περιοχή αναγκάζονται να ακολουθήσουν το ανάγλυφο της οροσειράς που συναντούν, αφήνοντας την υγρασία τους (βροχόπτωση) καθώς ανυψώνονται. Το ορογραφικό φαινόμενο αποτελεί παράγοντα διαμόρφωσης του κλίματος σε έναν τόπο (π.χ. Η βροχόπτωση που δέχεται η δυτική πλευρά του Τροόδους είναι ψηλότερη από αυτήν που

δέχεται η ανατολική πλευρά, διότι οι άνεμοι που μεταφέρουν υγρασία είναι κυρίως δυτικοί και αναγκάζονται να ακολουθήσουν το ανάγλυφο του Τροόδους).

Οροσειρά: Σειρά από βουνά τα οποία βρίσκονται κοντά το ένα στο άλλο.

Ορυχείο: Ο τόπος όπου οι άνθρωποι εξορύσσουν (βγάζουν από τη γη) **ορυκτά**.

Ορυκτό: Το υλικό που εξορύσσεται (βγαίνει) από τη γη.

Οχληρία: Ο **θόρυβος** που προκαλεί ενόχληση και δυσαρέσκεια.

Π

Παράκτια πόλη/κοινότητα: Πόλη/κοινότητα που βρίσκεται κτισμένη κοντά στην **ακτή**.

Παραλιακή περιοχή: **Παράκτια** περιοχή που περιλαμβάνει την παραλία.

Παραλιακή πόλη: Πόλη που διαθέτει παραλία.

Πεδιάδα: Επίπεδο, οριζόντιο, ομαλό κομμάτι γης/εδάφους.

Πεζόδρομος: Λωρίδα εδάφους ειδικά κατασκευασμένη για να χρησιμοποιείται από πεζούς.

Περιοχή: Ένα κομμάτι της γης που αποτελεί μέρος (περιέχεται) ενός μεγαλύτερου κομματιού γης.

Περιφέρεια: Μια **περιοχή** μέσα στην οποία μπορούμε να βρούμε χαρακτηριστικά που είναι όμοια μεταξύ τους.

Πόλη: **Οικισμός** ή σύνολο οικισμών που γειτνιάζουν (όπως ορίζεται με κριτήρια από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως), με πολύ μεγάλο αριθμό πληθυσμού, του οποίου η έκταση γης χωρίζεται σε διάφορες **ζώνες χρήσης** και ανάπτυξης και που μαζί με το **οδικό δίκτυο** δημιουργούν ένα αστικό τοπίο.

Προσανατολισμός: Ο προσδιορισμός μιας θέσης ή ενός τόπου ως προς τις **κατευθύνσεις του ορίζοντα**.

Προσχώσεις: Το έδαφος που δημιουργείται από τη λάσπη που μεταφέρουν τα ποτάμια στις εκβολές τους.

Πρωτεύουσα: Η πόλη στην οποία εδρεύουν οι κυβερνητικές αρχές ενός κράτους.

Πυξίδα: Όργανο **προσανατολισμού**, που λειτουργεί με μαγνητική βελόνα της οποίας η ακίδα δείχνει πάντοτε τον **Βορρά**.

Σ

Σημείο εισόδου-εξόδου: Το άνοιγμα ή το πέρασμα από το οποίο κάποιος εισέρχεται σε έναν τόπο ή εξέρχεται από αυτόν.

Συγκοινωνία: Η μεταφορά ή μετακίνηση προσώπων ή πραγμάτων, καθώς και το σύστημα και τα μέσα με τα οποία πραγματοποιείται αυτή οργανωμένα.

Συμπαγής οικισμός: Ο οικισμός ο οποίος αναπτύσσεται γύρω από έναν πυρήνα οικονομικής δραστηριότητας και του οποίου συνήθως η εξέλιξη περιορίζεται από τη φυσική γεωγραφία της περιοχής (π.χ. ορεινό έδαφος – απότομες πλαγιές). Χαρακτηρίζεται συχνά από πυκνή δόμηση ή/και δρόμους σε ακανόνιστα γραμμικά σχήματα.

Σύννεφα: Νερό με τη μορφή υδρατμών που υπάρχει συσσωρευμένο ψηλά στην ατμόσφαιρα.

Συννεφιασμένος καιρός: Το μετεωρολογικό φαινόμενο που παρατηρείται όταν ο ουρανός είναι καλυμμένος με πολλά **σύννεφα** και ο ήλιος δεν φαίνεται καθόλου.

Τ

Ταχύτητα ανέμου: Η ένταση με την οποία πνέει ο **άνεμος**.

Τεκμήριο (αρχαιολογικό): Οποιοδήποτε στοιχείο ή γεγονός, που προκύπτει από αρχαιολογική έρευνα και που αποτελεί αποδεικτικό στοιχείο, στο οποίο μπορεί να βασιστεί κανείς για να την εξαγωγή συμπερασμάτων.

Τεχνολογία: Το αποτέλεσμα της εφαρμογής, από τον άνθρωπο, της (επιστημονικής) γνώσης σε συνδυασμό με τη χρήση εργαλείων, μεθόδων οργάνωσης και τεχνικών, με στόχο τον έλεγχο του περιβάλλοντός του και την προσαρμογή του σε αυτό.

Τοπίο: Μια συλλογή πολλών και διαφορετικών γεωμορφών ή/και ανθρωπογενών χαρακτηριστικών (π.χ. Η θάλασσα μαζί με την παραλία με ομπρέλες, κρεβατάκια, ξενοδοχεία κ.λπ. συνθέτουν ένα παραλιακό τοπίο). *Φυσικό τοπίο:* Μια συλλογή φυσικών **γεωμορφών** και χαρακτηριστικών. *Ανθρωπογενές τοπίο:* Μια συλλογή από **ανθρωπογενή χαρακτηριστικά**.

Τόπος: Μια θέση στον χώρο με όλα τα πράγματα και ανθρώπους που υπάρχουν εκεί και δημιουργούν έναν ξεχωριστό χαρακτήρα.

Τουρίστας: Αυτός που επισκέπτεται για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα έναν **τόπο** για αναψυχή.

Τουριστική ζώνη: Έκταση Γης η οποία ορίζεται για την εγκατάσταση τουριστικών καταλυμάτων, ξενοδοχείων, καταστημάτων και χώρων αναψυχής και η οποία συνήθως γειτνιάζει με χαρακτηριστικό φυσικό τοπίο (παραλία, βουνό).

Υ

Υγρός άνεμος: Ο **άνεμος** που έχει αρκετή υγρασία/υδρατμούς/σύννεφα ώστε να μεταφέρει **βροχή**.

Υπηρεσίες: Οι εργασίες και οι διευκολύνσεις (άυλα αγαθά) που προσφέρονται από το κράτος ή/και από ιδιωτικούς φορείς, για εξυπηρέτηση των ανθρώπων.

Υπόμνημα: Η γραπτή εξήγηση/ερμηνεία για το τι σημαίνουν τα χρώματα ή τα σύμβολα σε ένα σχέδιο, **χάρτη** ή μία παράσταση.

Χ

Χαλκός: Ορυκτό μέταλλο.

Χαλκουργός: Ο τεχνίτης που ασχολείται επαγγελματικά με την κατεργασία του **χαλκού** και την κατασκευή χάλκινων αντικειμένων.

Χάρτης: Η γραφική αναπαράσταση μέρους της επιφάνειας της Γης με βάση συγκεκριμένη κλίμακα σμίκρυνσης.

Χιόνι: Νερό σε μορφή κρυστάλλων, οι οποίοι στο σύνολό τους σχηματίζουν νιφάδες με λευκή μαλακή μορφή.

Χώρος: Ένα κομμάτι της γης (με ή χωρίς συγκεκριμένο σχήμα) το οποίο έχει διαστάσεις (μήκος, πλάτος, ύψος) και που προορίζεται για συγκεκριμένη λειτουργία.

Χύτευση χαλκού: Η διαδικασία κατά την οποία οι άνθρωποι λιώνουν τον **χαλκό** κι όταν ρευστοποιηθεί τον ρίχνουν σε καλούπι με συγκεκριμένο σχήμα για να πάρει μορφή.